

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **K.K.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem AK Urban, s.r.o., se sídlem Hradec Králové, Haškova 1714/3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2013, čj. OAM-356/LE-C09-HA03-R2-2008, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného, vydaného dne 7. 10. 2013, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. V žalobě žalobce namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a to v ust. § 2, § 4 a § 68, a to v tom smyslu, že správní orgán nepostupoval v souladu se zákony, ostatními právními předpisy a mezinárodními smlouvami. Také nedbal, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu, žalobci nevycházel vstříc a při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12, rovněž tak i podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu, konečně má za to, že nebyla řádně posouzena možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 tohoto zákona. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí. Soudem ustanovený zástupce žalobce pak žalobu

doplnil, uvedl, že žalovaný se především v daném případě odpovídajícím způsobem nevypořádal s obsahem žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany a skutečnostmi, které uvedl při ústním pohovoru, zejména pak s tvrzením hrozby vážné újmy pro případ návratu ze strany místních extrémistických skupin, které ho již dříve napadaly z důvodu jeho etnické příslušnosti ke kyrgyzské národnosti. Žalovaný rovněž nedostatečně posoudil riziko vážných zdravotních komplikací spojených s případným návratem do země původu, s ohledem na současný žalobcův zdravotní stav, blíže popsany ve zprávě MUDr. O.K. Žalovaný se nezabýval dostatečně tvrzením žalobce o jeho pronásledování ze strany místních radikálních složek, zejména příslušníků hnutí „skinhead“, kteří šíří vzrůstající xenofobní nálady, jejichž přímým důsledkem je pronásledování příslušníků asijských etnik v rámci Ruské federace, žalobce se stal objektem fyzických projevů takové nenávisti sice pouze jednou, nicméně toto nelze přehlížet, naopak strach z vážné újmy na zdraví či dokonce smrti ho vedl k odchodu z vlasti a následně byl i podnětem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Opakovaně žalobce upozorňoval na stav a poměry v zemi původu, kde není možné dosáhnout ochrany před podobnými útoky u místních úřadů, což konečně dokládá i Výroční zpráva Human Rights Watch 2013, kde se přímo uvádí, že ze strany orgánů činných v trestním řízení dochází ve vztahu k jednotlivým subjektům řízení k vyvíjení nátlaku, mučení a dalšímu ponižujícímu zacházení. Důkazem nedůslednosti a zřejmě i úmyslné zdrženlivosti k prošetřování politických a etnicky motivovaných přestupků a trestných činů jsou i mnohé rozsudky ESLP, činící Rusko odpovědné za mnohá závažná porušení lidských práv. Dosažení ochrany ze strany státních orgánů země původu je v zásadě nemožné, a to pro jejich nečinnost, způsobující faktickou beztrestnost pachatelů jednotlivých trestných činů. Fakticky tak mnohým obětem není poskytována ochrana a hrozí jim vážná újma. Tuto skutečnost žalobce ve vztahu ku Kyrgyzům několikrát zmínil a domnívá se, že žalovaný se s ní dostatečně nevypořádal. V této souvislosti hrozí žalobci v případě návratu vážná újma, a to i přesto, že jednotlivé jím předkládané podklady nemají přímou spojitost s jeho osobou. V rozhodnutí absentuje způsob, jakým je žalovaný v dané věci hodnotil, zda k nim přihlížel, či proč tak neučinil. Žalovaný tak pochybil ve vztahu k posouzení uvedených skutečností z hlediska naplnění podmínek udělení azylu dle § 12 písm. b), případně doplňkové ochrany dle § 14a) zákona o azylu. Žalovaný rovněž nedostatečně zhodnotil jeho zdravotní stav a případná rizika, spojená s návratem do země původu, byť se zabýval dostupností potřebné péče, od zprávy MUDr. K. zcela odhlédl. Lékařka odhaduje léčbu pacienta na trvání několika let a úspěšnost léčby podmiňuje setrváním žalobce v klidném prostředí. V zemi původu žalobce se však odehrály události, které byly příčinou jeho zdravotních potíží, z nichž má žalobce evidentně strach a návrat tak podmíněné nemůže v jeho případě naplnit. Žalovaný si měl opatřit v této věci znalecký posudek, jehož předmětem by bylo právě posouzení vlivů různých prostředí na žalobcův zdravotní stav, neboť jinak mohla být chybně posouzena i otázka případných rizik spojených s návratem do země původu. Dopad na hmotněprávní postavení žalobce pak takové pochybení spočívá v možném nesprávném posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu. Žaloba proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán v písemném vyjádření ze dne 27. 1. 2014 reagoval na žalobu sdělením, že v daném případě již běží o třetí žádost žalobce na zdejší území, jeho první žádost ze dne 3. 5. 2004 byla meritorně posouzena, mezinárodní ochrana nebyla udělena, rozhodnutí správního orgánu bylo potvrzeno Krajským soudem v Ústí nad Labem. Nejvyšší správní soud, rozhodující o kasační stížnosti, shledal tuto nedůvodnou a dne 19. 12. 2007 ji zamítl. Druhou žádost pak žalobce podal 20. 6. 2008, rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 5. 9. 2008. Krajský soud v Brně shledal toto rozhodnutí nesprávným, uložil správnímu orgánu, aby se zabýval podrobněji zdravotním stavem žadatele a případnými omezeními pro případ návratu do vlasti, způsobem léčby, která je nezbytná a její dostupností v zemi původu. Soud však na druhé straně považoval za nadbytečné, aby žalovaný opakovaně posuzoval žádost žalobce z hlediska pronásledování a diskriminace jeho osoby z národnostních důvodů, jelikož žalobce neuvedl nic nového a otázka byla již důkladně posouzena v předcházejícím řízení (o prvé žádosti), a to jak krajským soudem, tak Nejvyšším správním soudem. Krajský soud v Brně pak zhodnotil případ tak, že žalobcovo vycestování nebude v rozporu s mezinárodními závazky a neshledal žádné pochybení v neudělení doplňkové ochrany. Zavázal žalovaného, aby nově zhodnotil toliko případnou možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. V rozhodnutí ze dne 7. 10. 2013 se žalovaný zabýval podrobně zdravotními problémy žalobce, možnosti jeho léčby v Ruské federaci vyhodnotil na základě podkladových informací opatřených za tímto účelem a založených ve spise. Žalovaný odkazuje na obsah těchto informací a konkrétní žalobcovu situaci, jeho žalobní námitku o tom, že „klidné prostředí“ ve smyslu vyjádření lékařky nelze za žádných okolností v rámci rozsáhlého území státu žalobcovy příslušnosti splnit, pak považuje správní orgán za neopodstatněnou. S žalobcem byl uskutečněn dne 13. 11. 2012 doplňující pohovor, žalobce uvedl, že s výjimkou příležitostného užití léků, jež mu byly předepsány lékařem v r. 2008 či 2009, odbornou lékařskou pomoc z důvodu léčby svých obtíží nevyhledal. Možnosti a dostupnost léčby žalobcových psychických problémů na území Ruské federace byly správním orgánem posouzeny i vzhledem k souvisejícím finančním nákladům pro pacienta a druh péče a zdravotnického zařízení, včetně regionálně podmíněných rozdílů. Správní orgán poukazuje na svůj závěr o neudělení humanitárního azylu, který vychází z relevantních podkladových informací, zohledňuje konkrétní situaci žalobce a splňuje kritéria přezkoumatelnosti, přičemž se pohybuje v mezích správního uvážení, aniž by je překročil. Na podporu svého závěru odkazuje v otázce posouzení úrovně zdravotní péče na usnesení NSS ze dne 8. 11. 2012, učiněného pod sp. zn. 7 Azs 33/2012. Písemnosti, které žalobce doložil následně do spisu, týkající se národnostních problémů v Rusku, posoudil žalovaný s ohledem na stanovisko Krajského soudu v Brně, v souvislosti s ust. § 14a zákona o azylu. Důvody pro udělení doplňkové ochrany však neshledal, zabýval se existencí skutečného nebezpečí vážné újmy pro případ žalobcova návratu do Ruské federace, vycházel přitom z aktuálních podkladových materiálů. Skutečné nebezpečí vážné újmy však shledáno nebylo, své důvody žalovaný popsal v rozhodnutí řádně a přezkoumatelným způsobem. Žalovaný je přesvědčen, že vydané rozhodnutí ve věci plně odráží dostatečně zjištěný skutkový stav věci a odkazuje na judikaturu NSS, z níž plyne, že azyl je specifickým důvodem pro povolení k pobytu a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území státu, v souladu se

zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v jehož režimu může žalobce řešit aktuální pobytovou situaci. Správní orgán navrhuje zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neuplatňuje.

K vyjádření žalovaného pak zástupce žalobce soudu dne 8. 4. 2014 sdělil, že vážné zdravotní komplikace žalobce nebyly dostatečně posouzeny, o čemž předkládá důkazem zprávu MUDr. K., jejich riziko pro případ návratu žalobce nebylo dostatečně doceněno. Žalobce se dne 18. 3. 2014 podrobil vyšetření, z něhož vyplývá jak popis aktuálního stavu žalobce, tak i skutečnost, že žalobce je ve své existenci zcela odkázán na svoji tetu, bez níž není schopen účasti návštěv u lékaře a je tak nepravděpodobné, že by byl schopen zabezpečit svoje základní potřeby pro případ, že by byl odkázán pouze sám na sebe. Tento žalobcův stav je v podstatě neměnný a nedochází k jeho zásadním změnám. Na základě těchto skutečností je pak žalobce přesvědčen, že v jeho případě měl být vypracován psychiatrický posudek, který by přezkoumal právě tento žalobcův stav pro případné udělení humanitárního azylu. Žalobce trpí komunikačními problémy, které mu znemožňují spontánní zapojení do rozhovoru a obšírnější popis aktuálního stavu i minulých prožitků. Je proto pravděpodobné, že toto mohlo mít vliv pro některé rozpory v jeho výpovědích, z nálezu plynou i pochybnosti lékařky o schopnosti žalobce vypovídat komplexně před soudem. Nález ze dne 18. 3. 2014 je přiložen. Žalovaný na aktuální doplnění žaloby reagoval přípisem ze dne 23. 4. 2014, v němž uvedl, že trvá na svém původním návrhu, neboť se zabýval žalobcovým zdravotním stavem dostatečnou měrou. Z lékařského nálezu, pořízeného po vydání napadeného rozhodnutí nelze zpětně dovozovat nezákonnost postupu správního orgánu, sama judikatura NSS v obdobných případech odkazuje na případné nové podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy v následném řízení je možné zabývat se novými skutečnostmi.

Při jednání soudu dne 19. 5. 2014 konstatoval soud nález o zdravotním stavu žalobce ze dne 18. 3. 2014, z něhož plyne, že žalobce je v psychiatrické péči od r. 2008, v dubnu 2010 byl předán lékaři, působícímu v PoS Kostelec nad Orlicí, kde pobýval do podzimu r. 2013. Po návratu z pobytového střediska bydlí u své tety, na jejíž péči je zcela závislý. Psychický stav se od návratu do Prahy opět zhoršil a vyžádal si znovunasazení antidepressivní medikace. Žalobce se pohroužil do víry, což mu pomáhá, jiné aktivity nevyhledává, bez tety není ani schopen přijít na konzultaci, maximálně nějaké nákupy v okolí, chuť do jídla minimální, špatně spí, děsivé sny občas, nedělají mu dobře válečné výjevy v televizi. Je orientován všemi směry, chování adekvátní situaci, na otázky odpovídá krátce, spontánní aktivita minimální. Je uzavřen do sebe a pohroužen do otázek víry, v kontaktu nejistý, depresivní ladění, psychotické známky nejsou. Jedná se o chronickou posttraumatickou poruchu s hlubokou depresivitou, není schopen hovořit před cizími lidmi, kontakt navazuje těžce, ze zdravotních důvodů je pravděpodobné, že nebude schopen vypovídat před soudem. Zástupce žalobce považoval vzhledem k výše uvedeným námitkám napadené rozhodnutí za nezákonné, navrhl jeho zrušení, náhradu nákladů řízení pak žalobce neúčtuje, odměna právního zastoupení žalobce byla účtována dodatečně a přiznána samostatným usnesením soudu.

Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že správní orgán považuje napadené rozhodnutí naopak za zcela zákonné, vydané v souladu s požadavky Krajského soudu v Brně, neudělení humanitárního azylu je odůvodněno dostatečně. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení nežadá.

Ze správního spisu soud konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany (druhou v pořadí) podal žalobce dne 20. 6. 2008. Uvedl, že je svobodný, nar. 30. 10. 1982, státní občan Ruska, kyrgyzské národnosti. Pomoc na zdejší území mu poskytuje jeho teta, paní K. z Prahy. Pobýval do léta 2003 v Kyrgyzstánu, posléze do ledna 2004 v Rusku, 3 měsíce v Kyrgyzstánu a poté odjel do ČR. Je islámského vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Má nedokončené VŠ vzdělání, odbornost ekonomického směru. Jako důvod opuštění země původu označil zbití skinheady, o mezinárodní ochranu žádá, protože byl nezákonně souzen v ČR v r. 2007. Také žádá ze zdravotních důvodů, má posttraumatickou stressovou poruchu, depresi a sebevražedné sklony. Nadále ale trvají i předchozí důvody, může být pronásledován a diskriminován z důvodů kyrgyzské národnosti, pociťuje obavu z diskriminace z důvodu národnosti. V rámci pohovoru dne 17. 7. 2008 žalobce popsal jednání u soudu, kde ho nespravedlivě obvinili, jeho původní důvod žádosti trvá, z vlasti vlastně utekl z náboženských důvodů. Navštěvoval mešitu, tam mu pomáhali i materiálně. Pak ale přijeli imámové a nutili je, aby rozdávali letáky o vytvoření chalífátu na Střední Asii. Měl k víře přivádět mládež, i násilím, byl zbit a byl mu uříznut kus prstu. Začal se skrývat a odjel ke známým své matky do Ruska. Tam se vracel jednou z práce a napadli ho mladíci, zmlátili ho, měl otřes mozku. Ležel doma a pak se vrátil do Biškeku. Na místě pak zjistil, že doma hledali lidé z mešity, proto raději odjel do ČR. Na žádný úřad se neobracel, šlo o jediný případ. Ruské občanství má po matce, v Rusku byl neustále kontrolován, jiné problémy neměl. Do České republiky přijel, neboť viděl v televizi pořady, věděl, že se tu mluví podobným slovanským jazykem a že se jedná o humánní stát. Zdravotní problémy u něho začaly při soudu, všichni si tam na něho ukazovali, že je pachatelem, chodil k psychologovi, ale léky mu nepomáhaly. Nespál, neměl chuť k jídlu, jen tupě seděl a mlčel, byl poslán na léčení. V ČR by chtěl dostudovat, jeho rodiče byli lékaři. 4. 9. 2008 byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení jeho situace a žalovaný následně dne 5. 9. 2008 rozhodl tak, že mezinárodní ochrana žalobci se neuděluje. O žalobě pak rozhodl Krajský soud v Brně tak, že správní orgán se dostatečně nezabýval zdravotními potížemi žalobce a je potřebné řízení podrobněji doplnit.

Správní orgán provedl doplňující pohovor s žalobcem, a to dne 13. 11. 2012, kdy žalobce uvedl, že jeho zdravotní stav ovlivňuje počasí, je ve stálém stresu, proto ani nemůže pracovat. Má depresi a užívá léky. V Rusku měl takové problémy po zmlácení. Při depresích nemůže vůbec nic dělat. Naposledy se léčil v r. 2008 či 2009, poté to organizace, které jeho léčbu a návštěvy u psychiatra platily, přestaly platit, od té doby se neléčí. Těžce nesl obvinění, v r. 2006 – 7, trestné činnosti se nedopustil, ale naběhal se, hrozně to prožíval. V současné době žádné specialisty nenavštěvuje. Nemá peníze, aby stále jezdil k lékařům. Slyšel, že se neproplácí

jízdenky, návštěvy u lékaře, ani recepty. V okolí nikoho nezná, jezdil do Prahy za MUDr. K. Naposledy byl u lékaře někdy v r. 2008 či 2009. Zůstaly mu nějaké prášky, když je nejhůř, bere je, jedná se o Neurol a Esprital. Bere je třeba, když do střediska jezdí policie na kontrolu, nesnáší uniformy. O úrovni lékařské péče v současném Rusku nemá ponětí, ale nemyslí si, že by se tam mohl léčit, když si vzpomene, co se mu tam stalo, nerad by se tam vracel. Nebude se o tom ani vyjadřovat, je to pro něho zhouba. Když byl napaden, dostal tam první pomoc, ale tam se všechno platí, tady je pojištění, je to pro něho jednodušší. S tehdejším financováním mu pomohla kamarádka matky, u které bydlel, hledal si tam práci. Je v řídkém kontaktu s matkou, telefonují si. Jím předložený materiál „Skinheadi v Rusku“ pojednává o tamní situaci, jak se tam chovají k lidem asiatského vzhledu. Jeho vlastní není Rusko, ale Kyrgyzstán, přestože je občan Ruska. K dispozici dále měl správní orgán vyjádření MUDr. K. ze dne 29. 4. 2013, v němž lékařka uvedla diagnózu žadatele, naposledy u ní byl dne 19. 4. 2010, byl předán do péče lékaře PoS Kostelec nad Orlicí, kde hodlal pobývat. Jeho současný zdravotní stav jí není znám, v r. 2010 se pacientův zdravotní stav postupně za poslední měsíce zlepšoval, začal chodit s tetou do církevní komunity (jak uváděno výše). V popředí závislost na tetě, která byla v počátku nutná, postupně však stále pro obě strany obtěžující. Nemoc léčitelná za podmínky intenzivního psychoterapeutického kontaktu s podporou antidepressivní medikace. Dne 2. 10. 2013 byl žalobce seznámen žalovaným s podklady, které jsou k dispozici pro posouzení jeho situace, k informacím se nechtěl nijak vyjádřit, nové skutečnosti či informace neměl a nežádal jakéhokoliv doplnění.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud po přezkoumání a projednání věci dospěl k závěru, že podmínky ust. § 12 písm. a) zákona o azylu v daném případě nejsou naplněny, ostatně, toto ustanovení žalobce nezmiňoval, nebyl nikdy jakkoliv politicky činný, nebyl organizován. Jím sdělované skutečnosti v rámci správních řízení žádný takový důvod neobsahovaly. Ustanovení § 12 písm. b) žalobce námitkou atakoval, prakticky uvedl, že jedním z důvodů jeho odjezdu ze země původu bylo napadení skinheady, resp. asi 7 mladíky, je přesvědčen, že důvodem byla jeho kyrgyzská národnost a kavkazský vzhled. Měl proto odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu své národnosti. V napadeném rozhodnutí správní orgán uvedl, že krajský soud však ve svém zrušujícím rozhodnutí ho k novému hodnocení této problematiky nezavázal, naopak, konstatoval, že žalobce v tomto směru neuváděl nic nového a otázka byla seriózně vyřešena a odůvodněna, a to i v kasačním řízení (rozhodnutí NSS ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 2 Azs 75/2007-67), již při prvé žádosti žalobce o udělení mezinárodní

ochrany. Soud krátce rekapituluje, že dosavadní judikatura v tomto směru vyžaduje, aby žadatel podnikl k ochraně svých práv v podobných případech relevantní kroky využitím prostředků, které právní řád příslušné země poskytuje. Pokud tak neučiní, státní orgány nejsou o potížích poškozeného informovány a nelze tak dospět k závěru, že nemohly či nebyly ochotny poskytnout občanovi odpovídající pomoc. Takový důvod pak nelze hodnotit jako případ tíže, který by mohl být hodnocen azylově relevantně, a mohla být udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Konečně, žalobcem popsany případ zcela jistě nelze hodnotit jako pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, neboť se jednalo o jedno fyzické napadení soukromými osobami, o němž se žalobce domníval, že jeho příčinou byla jeho národnost, které však neoznámil a nijak neřešil. I krajský soud tak dospěl k obdobnému závěru, jako správní orgán, Nejvyšší správní soud i Krajský soud v Brně. Ustanovení § 13 zákona o azylu, jak uvedeno shora, na žalobce nedopadá.

Krajský soud proto podrobněji přezkoumával, zda žalovaný naplnil v nově vedeném řízení výtku Krajského soudu v Brně, a to, zda žalobcův zdravotní stav skutečně není natolik závažný, že by odůvodňoval přiznání azylu z humanitárních důvodů, zda žalobce je schopen s ohledem na charakter a intenzitu svého onemocnění samostatného návratu a pobytu v zemi původu a zda tamní léčba je pro něho možná a dostupná. K tomu žalobce žalovanému doručil kopii lékařské zprávy MUDr. O. K. ze dne 15. 3. 2010, z níž plyne, že jeho psychický stav se pomalu zlepšuje, terapeutický vztah jakž takž navázán, postup pomalý. Poté ovšem následovalo dlouhé období, které popsáno výše, a to ve vyjádření téže lékařky z dubna 2013, v němž uvádí, že již tři roky žalobce neviděla, jeho zdravotní stav jí proto není znám. O tomto období žalobce vypověděl při pohovoru v listopadu 2012, že k lékaři nechodí, má nějaké prášky, když je potřebuje, užije je, zejména když dojde k policejní kontrole, neboť uniformy nesnáší a má depresi. Soud tedy shrnuje, že naposledy žalobce navštívil odbornou lékařku v dubnu 2010, poté až v březnu 2014, tedy prakticky po dobu 4 let byl bez odborné medikace. Dle přesvědčení soudu lze bez dalšího konstatovat, že v jeho případě se jedná o pacienta, trpícího depresemi, uzavřeného, se zdravotními obtížemi, popsány výše, zřejmě obvyklými charakteru onemocnění. Správní orgán ovšem, dle přesvědčení soudu po právu, namítal v průběhu soudního řízení, že měl k dispozici pro své rozhodování ve věci zdravotní nález, který hovořil o lepším se stavu pacienta, po dobu dalších 2,5 roku žalobce nepředložil žádný lékařský nález, který by popisoval závažnější zdravotní obtíže, při pohovoru v průběhu tohoto období žalobce vypověděl, že odbornou pomoc nevyhledává, občas si vezme lék, v okolí PoS nikoho nezná a cesta do Prahy by mu třeba ani nebyla proplacena. K tomu pak správní orgán hodnotil informační materiály, které popsal na str. 6 – 7 svého rozhodnutí ze dne 7. 10. 2013. Jedná se o Informaci Mezinárodní organizace pro migraci IOM ze dne 5. 6. 2012, Informaci organizace „International SOS“ č. BMA-4839 z 6. 6. 2013 – Dostupnost psychiatrické zdravotní péče a psychoterapie v Rusku, Informaci MZV ČR čj. 106125/2013-LPTP a Informaci MZV ČR čj. 125348/2012-LPTP. Z těchto podkladů zjistil, že v Ruské federaci lze léčit všechny běžné psychiatrické nemoci, léčba prováděna v okresních

psychiatrických nemocnicích, pro ruské občany s uzavřeným zdravotním pojištěním je léčba bezplatná. U ostatních osob náklady na léčbu kolísají podle regionu, ceny léků apod. Ve městě Perm, kde posledně žalobce v Rusku pobýval, je taková léčba dostupná ve dvou státních zdravotnických zařízeních, medikamenty pro léčbu depresivních stavů jsou běžně dostupné. Obecně je v Rusku systém medicínských zařízení, pomáhající osobám s psychickými problémy ambulantního a stacionárního charakteru, v naprosté většině se jedná o státní instituce. Jejich kvalita je rozdílná, v Moskvě vysoko přechází průměr, ovšem v Permské oblasti je kvalita poněkud vyšší než průměrná, dobře zde funguje i institut ombudsmana. Je-li pak osoba na základě psychických problémů uznána některým ze stupňů invalidity, má nárok na invalidní penzi, potřebné léky zdarma a slevy. Správní orgán zjistil i skutečnost, že průměrná invalidní penze dosahuje přes 10 tisíc rublů, v Moskvě dokonce asi 15 tisíc. Zpráva MZV ČR posledně citovaná uvádí, že v zemi původu je v posledních letech věnována ochraně fyzického i psychického zdraví zvyšující se pozornost ze strany federální vlády i vlád jednotlivých republik, oblastí a okresů. Zvyšuje se postupně podíl soukromých klinik, v současné době dosahuje 5 – 10 % z celkového počtu nemocničních zařízení. Obecná úroveň zdravotní péče pokrývá základní potřeby jednotlivých republik, oblastí či rajonů RF. Pod pojmem nižší úrovně nelze spatřovat odbornost lékařů, spíše nedostatečné technické vybavení zařízení. Obecně lze konstatovat, že lékařská péče je dostupná pro naprostou většinu obyvatel. Ve státních nemocnicích je zdravotní péče bezplatná, v soukromých sanatoriích ovšem za vysoké ceny. Specializované psychiatrické léčebny jsou zcela jistě v každé republice i oblasti, méně již v okresech. Správní orgán zhodnotil informace o dosavadním období, které měl k dispozici, jak uvedeno výše, o zdravotním stavu žalobce, a to tak, že zcela jistě nejde o závažnost, která by žalobce bezprostředně ohrožovala na zdraví či životě, určité problémy psychického rázu zcela jistě má, nicméně po dobu několika roků byl v tomto směru tzv. sebeobslužnou osobou, nenavštěvoval žádného odborného lékaře. Dále se správní orgán vyjádřil i k informaci žalobce, který žije z dávek a k případné možnosti zaměstnání tvrdil, že se o to ani nepokoušel, protože se z doslechu dozvěděl, že žadatelé o mezinárodní ochranu jsou v případě oficiálního zaměstnání (což lze po ročním pobytu v ČR) podrobováni kontrolám a „honěni“ policejními orgány. V pobytovém středisku jsou činní odborně způsobilí sociální pracovníci, na které se však žalobce nikterak neobrátil a situaci svého zdravotního stavu dlouhodobě neřešil. Tvrzení žalobce o finanční náročnosti léčení nelze přisvědčit, neboť žadatelé o mezinárodní ochranu v ČR jsou zdravotně pojištěni a zdravotní péče je jim v plné míře hrazena. Konečně, to sám žalobce v pohovoru i dříve uvedl. V odůvodněných případech je zajištěna i doprava k lékařskému vyšetření. Vzhledem k uvedeným informacím správní orgán neshledal žádný důvod, hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu a soud s jeho závěrem i odůvodněním souhlasí. Případné dlouhodobější prokázané zhoršení zdravotních obtíží žalobce lze řešit novou žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Soud je přesvědčen, že správní orgán se řešení a odůvodnění otázky závažnosti zdravotního stavu žalobce i možností jeho léčby v RF věnoval vyčerpávajícím způsobem a odpověděl tak i na otázky, vznesené krajským soudem, který zrušil původní rozhodnutí žalovaného, učiněné ve věci. K námitce nutnosti provedení znaleckého posudku ve věci zdravotního stavu žalobce soud připomíná,

že vzhledem k výše popsané jediné zprávě, staré cca 4 roky a nepředložení žádného aktuálnějšího dokumentu, který by popisoval alespoň základní vyšetření zdravotního stavu žalobce, tedy, základní nutnost jakéhokoliv vyšetření či ošetření, soud se nemohl s takovou námitkou ztotožnit, neboť ji považoval za nadbytečnou. V dalším pak soud plně odkazuje např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2012, sp. zn. 7 Azs 33/2012-36, www.nssoud.cz, v němž NSS řešil obdobnou otázku posouzení zdravotního stavu žalobce a úrovně péče v zemi původu v souvislosti s nárokem na udělení humanitárního azylu, kde argumentoval tím, že rozdílná úroveň zdravotní péče nemůže založit důvod pro udělení azylu a tím, že správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených procesním postupem. Soud je přesvědčen, že v novém řízení se žalovaný otázkou zhodnocení závažnosti zdravotního stavu i dostupností léčby v zemi původu zabýval dostatečně, shromáždil dostatečné podklady a správně dospěl k závěru, který neshledal skutečnosti, hodné zvláštního zřetele ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, ani případný nemožný samostatný návrat do země původu, či tam existující podmínky vážného ohrožení života či zdraví žalobce.

Pokud žalobní námitka směřovala proti neudělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu nárůstu xenofobních nálad v RF, a popisovala možnost vážné újmy, hrozící v tomto směru žalobci pro případ návratu do země původu, s tím, že rozhodnutí žalovaného neobsahuje vyčerpávající odůvodnění, je soud toho názoru, že argumentaci žalovaného, obsahující velmi podrobné odůvodnění neexistence závažnosti relevantního ohrožení žalobce ve smyslu ust.

§ 14a) zákona o azylu, nacházející se na str. 9 – 12 napadeného rozhodnutí správního orgánu nelze jinak, než považovat rovněž za zcela vyčerpávající, a učiněnou na základě seriózních podkladů, které žalovaný nově shromáždil a s nimiž žalobce řádně seznámil dne 2. 10. 2013. Tyto podklady jsou součástí správního spisu. Žalovaný posoudil jak celkovou situaci v Rusku, tak hodnotil, zda žalobce není případně ohrožen vážnou újmou ve smyslu ust. § 14a) odst. 2 zákona o azylu, a tedy uložením nebo vykonáním trestu smrti, mučením či nelidským a ponižujícím zacházením (azylově relevantním), vážným ohrožením života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nezjistil ani rozpor mezi vycestováním žalobce a mezinárodními závazky ČR, což řádně odůvodnil. Zabýval se i situací navrátilivších se žadatelů o azyl v cizině, dodržováním lidských práv a prostudoval žalobcem předložené materiály a situaci v Rusku, které konfrontoval s jím obstaranými podklady. Soud je přesvědčen, že žalovaný nepochybil, pokud po rozsáhlé argumentaci dospěl k závěru, že podmínky ust. § 14a) zákona o azylu v případě žalobce nejsou splněny. Ustanovení § 14b) zákona o azylu na žalobce nedopadá.

Soud je po přezkoumání a projednání věci přesvědčen, že po právu aplikoval ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. v dané věci, když dospěl k závěru, že žaloba nebyla z výše uvedených skutečností důvodná. Soud neshledal žádnou vadu řízení, ani rozpor se zákonem o azylu či správním řádem.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný, úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval a odměna právního zastoupení žalobce byla řešena samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 19. května 2014

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iveta Kyrlová